Onderwerp	Raadsvoorstel zendmachtiging en financiering regionale omroep
Vergaderdatum	20 november 2024
Zaaknummer	20241007151723

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. Het Commissariaat voor de media te adviseren om Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek voor de periode 2024 t/m 2029 aan te wijzen als publieke media-instelling;
2. Het college te verzoeken de financieringsrelatie nader uit te werken, uitgaande van financiering op basis van het aantal huishoudens x het richtsnoerbedrag.

Inleiding

Het Commissariaat voor de Media vraagt per brief van 11 juli jl. aan de gemeenteraden van Beek, Stein en Sittard-Geleen haar een advies te geven over zendtijdtoewijzing aan Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek voor de periode 2025-2029. Op basis van dit advies besluit het Commissariaat of de omroep voor een zendmachtiging in aanmerking komt.

Aanvankelijk lagen er twee aanvragen voor de zendmachtiging in de Westelijke Mijnstreek, namelijk één van de Streekomroep Westelijke Mijnstreek (30 juni 2024) én één van de Doorstart Media Limburg (25 juni 2024). Omdat beide partijen zich bewust zijn dat samenwerking een noodzakelijke voorwaarde is om te komen tot een robuust toegeruste streekomroep is de samenwerking op 19 september jl. vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (met een plan van aanpak). Dit betekent dat Doorstart Media Limburg haar aanvraag bij het Commissariaat heeft ingetrokken. Daarmee komt ook de beoordeling van de aanvragen op basis van de eerder door de gemeenteraad vastgestelde voorkeurscriteria te vervallen. Er ligt momenteel nog maar één aanvraag ter beoordeling en advisering voor.

Voordat het Commissariaat een beslissing neemt over deze aanvraag, dienen de gemeenteraden op grond van artikel 2.61, derde lid Mediawet 2008 te adviseren over de vraag of de omroepinstelling voldoet aan de eisen die de wet stelt. Aan de raden wordt voorgesteld om Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek aan te wijzen als publieke media-instelling voor de periode 2025-2029 omdat zij voldoen aan de eisen zoals gesteld in de Mediawet.

Argumentatie
Aan de gemeenteraad wordt gevraagd de aanvraag van Stichting Omroep Westelijke Mijnsteek te toetsen aan de eisen uit artikel 2.61 lid 2 van de Mediawet.

Hiervoor moet de gemeenteraad in zijn advies de volgende vragen met een duidelijk ja of nee beantwoorden:
1. Is de aanvrager een rechtspersoon naar het Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is de aanvrager een stichting of vereniging?
2. Stelt de aanvrager zich ten doel om op lokaal niveau de publieke media-opdracht uit te voeren?
3. Beschikt de aanvrager volgens de statuten over een programmabeleid bepalend ogaan (pbo)?
4. Is het programmebeleid bepalend orgaan (pbo) representatief samengesteld?

Wanneer we de aanvraag van Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek toetsen aan bovenstaande criteria, komen we tot onderstaande conclusies:

Vraag: Is de aanvrager een rechtspersoon naar het Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid?
Antwoord: Ja.

De Stichting is ingeschreven onder nr. 74958836 bij de KvK (RSIN nr. 860087554) (zie bijlage 3) en heeft statuten. Zij is daarmee een rechtspersoon naar het Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid.

Vraag: Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke media-opdracht uit te voeren?
Antwoord: Ja.

In artikel 3 van haar oprichtingsakte staat:
"*De stichting heeft tot doel:*
- *Het verzorgen van een media-aanbod bestemd voor de gemeenten waarvoor zij door het Commissariaat voor de Media is aangewezen;*
- *op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van een media-aanbod dat gericht is op bevrediging van maatschappelijke behoeften die in het verzorgingsgebied leven en het verrichten van activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen;*
- *zij gebruikt haar zendtijd geheel voor een media-aanbod dat in bijzonder betrekking heeft op haar verzorgingsgebied;*
- *zij tracht het doel en al hetgeen daarmee in de ruimste zin verband houdt te verwezenlijken door het aanwenden van geoorloofde middelen welke voor de verwezenlijking van haar doel bevorderlijk zijn;*
- *zij is niet dienstbaar aan het maken van winst door derden."*

Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek bekrachtigt dat in artikel 1 van haar redactiestatuut nogmaals:
"De omroep stelt zich uitsluitend, althans hoofdzakelijk ten doel, een omroepprogramma te verzorgen dat in zodanige mate is gericht op de bevrediging van de in de gemeenten Beek, Sittard-Geleen en Stein, levende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke behoeften, dat deze omroep geacht kan worden van algemeen nut te zijn."

Vraag: Beschikt de aanvrager volgens de statuten over een programmabeleid bepalend orgaan (pbo)?
Antwoord: Ja.

In artikel 10 van de oprichtingsakte (zie bijlage 2) staat:
"De stichting kent een programmabeleid bepalend orgaan. Deze heeft tot taak:
- *Het bepalen van het beleid voor het media-aanbod;*
- *toetsing van de in het programmabeleid verwoorde uitgangspunten;*
- *het geven van adviezen, gevraagd en ongevraagd, aan het bestuur;*
- *het opstellen van de jaarlijkse rapportage aangaande het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid."*

Daarnaast beschikt de omroep over een PBO-reglement, vastgesteld op 24 mei 2019. In dit reglement staan de samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van het programmabeleid bepalend orgaan duidelijk beschreven. Zie bijlage 7.

Vraag: Is het programmabeleid bepalend orgaan representatief samengesteld?
Antwoord: Ja.

In artikel 10 van de oprichtingsakte (zie bijlage 2) staat:
"Het programmabeleid bepalende orgaan dient zodanig te zijn samengesteld dat het representatief is voor de in het verzorgingsgebied voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen."
"Bij huishoudelijk reglement dan wel afzonderlijk reglement worden nadere regels gegeven aangaande de samenstelling van het programmabeleid bepalende orgaan."

In het PBO-reglement van Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek staan regels met betrekking tot de samenstelling van het programmabeleid bepalend orgaan duidelijk beschreven.

Bijlage 8 bevat een actueel overzicht van de bemensing het programmabeleid bepalende orgaan van Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek.

Conclusie:
Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen om aangewezen te worden als publieke media-instelling voor de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen.

Kanttekening
Verloopt alles volgens planning dan vindt per 1 januari 2027 een stelselwijziging plaats voor de lokale omroepen en wordt de Mediawet aangepast. De financiering van de lokale omroepen verdwijnt uit het gemeentefonds en komt bij het Rijk te liggen. Gemeenten blijven echter wel verantwoordelijk voor toetsing en advisering over de aanvraag voor zendtijdtoewijzing bij het Commissariaat voor de Media. De streekomroepen zullen dan opnieuw een aanvraag tot zendtijdtoewijzing indienen bij het Commissariaat waarbij de gemeenteraad opnieuw om haar advies worden gevraagd. Desalniettemin vraagt het commissariaat de raad thans om een advies te geven voor de periode 2025-2029.

Financiële aspecten/ uitwerking financieringsrelatie
Wanneer de gemeenteraden van Beek, Stein en Sittard-Geleen het commissariaat positief adviseren over de toewijzing van zendtijd aan Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek dan committeren zij zich aan financiële ondersteuning voor het realiseren van een Lokaal Toereikend Media-aanbod in het gehele verzorgingsgebied.
De gemeenten doen dat sinds 2019 op basis van het verstrekken van een richtsnoerbedrag per huishouden. Dit richtsnoerbedrag wordt door de Stichting Nederlandse Lokale Omroepen jaarlijks vastgesteld en bedraagt in 2025 € 1,62 per huishouden. Voor de Gemeente Stein betekent dit een jaarlijkse financiële ondersteuning van € 18.740 (peildatum 01-10-2024). Met dit bedrag is, in het hiervoor bedoelde regulier budget, in de gemeentelijke meerjarenbegroting al structureel rekening gehouden. Het richtsnoerbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Indien de raad akkoord is met financiering op basis van deze grondslag kan ons college de financieringsrelatie en de verdere voorwaarden waaraan de omroepstichting dient te voldoen verder uitwerken.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2018-2022:
Lokale journalistiek is cruciaal voor de toekomst van een gemeente omdat het transparantie en verantwoording bevordert. Daarnaast versterkt het de gemeenschap door inwoners te informeren over relevante gebeurtenissen en kwesties, wat leidt tot meer betrokkenheid en participatie. Tot slot helpt lokale journalistiek bij het behoud van cultuur en identiteit, wat bijdraagt aan een sterkere sociale cohesie en een levendige gemeenschap. Hiermee draagt de omroep indirect bij aan alle kernwaarden uit onze strategische toekomstvisie.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie
Onderstaande bijlagen behoren tot de aanvraag tot zendtijdtoewijzing van Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek:
Bijlage 1 – Aanvraagformulier Bie Os
Bijlage 2 – Oprichtingsakte Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek
Bijlage 3 – Uitreksel KVK Stichting Omroep Westelijke Mijnstreek
Bijlage 4 – Redactiestatuut Bie Os
Bijlage 5 – Beleidsplan – Bidbook Bie Os
Bijlage 6 – Mediabeleidsplan 2024 – 2029 Bie Os
Bijlage 7 – Reglement PBO Bie Os
Bijlage 8 – Actueel overzicht PBO-leden
Bijlage 9 – Huishoudelijk reglement Bie Os
Bijlage 10 - Klachtenprocedure

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris, de Burgemeester,